

[Nyrup Rasmussen]

nemt at afklare, og som jeg håber der kan svares bekræftende på: Hvis vi ser på efterlønsordningen isoleret – når vi indfører 55-års-reglen i en tilpasset form og forhåbentlig, hvis denne 55-års-regel bliver indført, på en individuel efterlønsatts – så vil det jo med den efterlønsfinansiering, vi kender i dag, formelt betyde en merudgift til efterlønsordningen. Jeg går ud fra, at det kun er en kontoberegning, som ikke indebærer, at man vælter nye omkostninger over på arbejdsmarkedets parter, for det indebærer jo også besparelser på dagpengesystemet.

Hvis arbejdsministeren her fra talerstolen i dag ville bekræfte, at efterlønsfinansieringen, som isoleret set vil betyde en merudgift for efterlønsordningen, ikke indebærer nye omkostninger, der væltes over på arbejdsmarkedets parter, ville det være et vigtigt tilsagn.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Vi skal have en efterlønsordning, som tager hensyn dels til personer, der er ude i langvarig ledighed, dels til personer, der tilhører arbejdsmarkedets faste kerne. Det er det, der ligger bag de forskellige regler for de langtidsløse og for dem, der er i beskæftigelse, og det mener jeg der er god fornuft i.

Jeg har også bemærket en vis afstandtagen fra at gennemføre reglen om at hæve aldersgrænsen fra de 60 til de 62 år. Det må vi så forhandle nærmere i det udvalgsarbejde, der nu går i gang. Nogle har talt for en overgangsperiode, der var en anelse længere. Det kan måske være det, der kan få nøglen til at passe i låsen. Det vil vise sig.

Til hr. Nyrup Rasmussens sidste spørgsmål, vedrørende merudgifter til de 55-årige, og om der dér kunne være mulighed for, at man forsøgte at kaste denne merudgift over på arbejdsmarkedets parter, kan jeg sige, at det fremgår af lovforslaget – hvis det ikke fremgår tilstrækkelig tydeligt, så vil vi altså sørge for, at det kommer til at fremgå tilstrækkelig tydeligt – hvordan økonomien bag denne del af forslaget er bygget op. Der er tale om et spareprovenu, og det spareprovenu opnås dels ved, at nogle kommer fra arbejdsløshedsdagpenge på en højere sats over på 80 pct.-satsen, dels gennem besparelser på arbejdstilbudsordningen. Så den situation, som hr. Nyrup Rasmussen omtaler, er der altså ikke lagt op til.

(Kort bemærkning).

Nyrup Rasmussen (S):

Blot for at bortvejre enhver tvivl: Vi har jo visse forskelle mellem efterlønsordningens finansiering på den ene side og det ordinære dagpengesystem på den anden side. De besparelser, man her opnår i det samlede dagpenge-/efterlønsbillede, er der selvfølgelig, som der er lagt op til det – vi kan diskutere niveauerne, men det er ikke sagen i dag. Men disse samlede besparelser vil jo ikke være der, hvis vi kigger på efterlønsordningen isoleret set. Dér vil vi komme i den situation, at udgifterne til den isolerede efterlønsordning vil være stigende. Og dér er det så, hvis jeg har forstået arbejdsministeren ret, at denne formelle udgiftsstigning ikke indebærer større udgifter for arbejdsmarkedets parter til finansiering af efterlønsordningen.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg forsøgte for et øjeblik siden at bortvejre hr. Nyrup Rasmussens skepsis, og hvis det ikke er tilstrækkeligt at gøre det i mundtlig form, skal jeg gerne senere gøre det skriftligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ændrede regler for nyuddannede, fastere tilknytning til arbejdsmarkedet, dagpengesats ved længerevarende ledighed, feriedagpenge m.v.).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 2/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

De senere år har skiftende borgerlige regeringer fremsat utallige forslag til nedskæring af ydelserne til de arbejdsløse. Det, vi her oplever, er det hidtil blodigste. Debatten om det danske dagpengesystem hviler tilsyneladende på den fordom hos regeringspartierne, at den særlig høje ledighed blandt lavtlønsgrupperne, de mange langtidsledige og de unge arbejdsløse skyldes et helt ekstravagant dagpengesystem. Virkeligheden er imidlertid en helt anden, og det kommer da også krystalklart frem, når vi sammenligner forholdene i Danmark med forholdene i andre lande. Jeg skal senere vende tilbage hertil, hvis der bliver tid dertil.

Men dertil kommer, at regeringens forslag vil få helt uoverskuelige konsekvenser for de enkelte arbejdsløses økonomiske vilkår. Ser vi blot på forslaget om at reducere dagpengesatserne med 20 pct. for de arbejdsløse med over 9 måneders ledighed inden for de sidste 15 måneder, så viser det sig, at over halvdelen af de forsikrede vil blive berørt – mere end 170.000 mennesker på det danske arbejdsmarked – og man risikerer et indkomsttab på op til 21.000 kr. om året. Og der kommer ikke en eneste ny arbejdsplads ud af det, men der kommer ringere forhold, der kommer ringere vilkår for de i forvejen hårdest belastede grupper.

Forårets brede forlig om en fornuftig tilpasning af dagpengesystemet og især en forøget uddannelsesindsats var et skridt i den rigtige retning. På den baggrund må det undre, at regeringen så hurtigt efter dette forlig lægger op til afgørende ændringer på præcis de samme områder, som er omfattet af forliget. Det gælder bl.a. på dimittendområdet. Her vil man afgørende forringe rettighederne for de nyuddannede, der er kommet igennem en uddannelse. På trods af at vi i forårets forlig fastsatte satserne, vil man nu skære ned.

Et andet eksempel er skærpelsen af arbejdskravet. Det værste eksempel er dog det voldsomme angreb, som jeg har været inde på tidligere, på de langtidsledige, som regeringen vil gennemføre. De skal, som jeg var inde på før,

efter regeringens opfattelse have forringet vilkårene drastisk. Det er en helt urimelig besparelse, som gavner hverken beskæftigelsen eller de langtidsledige, tværtimod.

Vi er derfor bestemt ikke enige i disse forslag, og vi er særdeles kritiske over for, at regeringen allerede på nuværende tidspunkt vil lave indgreb i et forlig. Dertil kommer, at vi om kort tid skal have afklaret de fremtidige forhold for uddannelsestilbudsordningen, og her lægger regeringen med disse forslag en stor bombe under forhandlingerne.

Hvad skal vi så? Ja, vi skal gå en anden vej. Det reelle strukturproblem på det danske arbejdsmarked er, at uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen på alle niveauer er for lille. Der er brug for en kraftig indsats for at forbedre og vedligeholde arbejdsstyrkens kvalifikationer; ellers vil der opstå såkaldte flaskehalsproblemer, når det forhåbentlig lykkes at få gennemført en politik, der for alvor nedbringer arbejdsløsheden.

De forslag, som her lægges frem om forringelser for de ledige, løser ingen reelle problemer, de skaber ikke flere job, de skaber kun dårlig økonomi for de ledige, måske endda også for de kommuner, hvor de ledige bor; vi har jo tidligere været inde på kommunernes forhold. De arbejdsløses kvalifikationer forbedres ikke af at gøre de arbejdsløse fattigere, kun af at gøre dem dygtigere.

Pia Christmas-Møller (KF):

Forslaget har to formål, for det første at levere et bidrag til finanslovsbesparelserne for 1992 og for det andet at styrke arbejdsmarkedselementet i dagpengesystemet.

Forslaget om at udvide arbejdskravet fra 26 til 52 uger skal sikre, at ret til dagpenge forudsætter en reel og mere end midlertidig forudgående tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det samme arbejdsmarkedssigte ligger bag forslagene om at ændre dimittendreglerne.

Nedsættelse af dagpengesatsen til 80 pct. af maksimum efter 40 ugers ledighed leverer et væsentligt bidrag til besparelsesmålet. Forslaget signalerer samtidig, at der efter 9 måneders sammenlagt ledighed kan være behov for at udvide kredsen af job, hvortil man er til rådighed og aktivt arbejdssøgende. Det skal i den forbindelse huskes, at den maksimale dagpengesats ligger over den løn, en kassedame får.

[Pls Christmas-Møller]

Forslagene til ændrede og mere forenklede feriedagpengeregler hilser vi fra konservativ side varmt velkommen. I dag er reglerne så u hensigtsmæssigt indrettet, at visse grupper under et særlig finurligt sammentræf af datoer kan opleve det noget besynderlige at få flere penge fra a-kassen i forbindelse med afholdelse af ferie end under almindelige ledighedsperioder. Det virker helt tilfældigt.

Lige så umuligt forekommer det, når det i dag kan lade sig gøre at få udbetalt feriedagpenge på grundlag af f.eks. deltagelse i strejker, mens der selvfølgelig ikke kan udbetales almindelige dagpenge i den slags situationer.

Alt i alt håber vi på et konstruktivt forhandlingsforløb for lovforslaget i den kommende tid.

Helge Sander (V):

Der skal ikke herske tvivl om, at det er Venstres politik, som kommer til udtryk i det foreliggende lovforslag. Det er aldrig behageligt, når man skal skære ned, men vi må jo erkende, at de stærkt stigende overførselsindkomster udgør et større og større problem, og derfor er det altså en af de ting, som vi nødvendigvis må gribe til.

Fra tidligere debatter, fra dagspressen og af det, vi hørte hr. Ole Vagn Christensen sige her fra talerstolen, forstår vi, at det er en følsom sag for Socialdemokratiet. Jeg må tilstå, at vi er lidt skuffede over, at man er så totalt afvisende, som tilfældet er. Vi havde håbet, at man – som det også kom til udtryk hos den konservative ordfører – havde fået et forhandlingsforløb, hvor vi i det mindste kunne have diskuteret forholdene, således at der havde været mulighed for at komme frem til et resultat.

Men som jeg måtte forstå den socialdemokratiske ordfører, kan jeg lige så godt springe over det afsnit, jeg har noteret til min tale, hvor jeg ville have sagt, at jeg ikke synes, det handler om at tale sig fra hinanden i dag, men derimod om at lægge op til fortsatte drøftelser, hvor vi i den sidste ende forhåbentlig i hvert fald ud fra vores synspunkt kunne ende med at få en dagpengereform, der virkelig ændrede de helt fundamentale fejl, som vi jo alle sammen må erkende findes i dag.

Lovforslagets bestemmelser om en stramning af arbejdskravet for at opnå dagpengereften og den nedsatte dagpengesats til 80 pct. ef-

ter 9 måneders ledighed føler vi er rimelige foranstaltninger, som vi bør gennemføre, når vi nu er nødt til at skære, og foranstaltninger, der kan virke som et ekstra incitament til at skaffe sig arbejde. I dag er det jo i mange tilfælde sådan, at interessen for at skaffe sig et arbejde måske ikke er tilstrækkelig stor, fordi der ikke er den fornødne gulerod til at tage et arbejde, da forskellen på dagpenge og det, man kan tjene, er forholdsvis beskeden.

Derfor håber vi, at et forslag som det foreliggende kan medvirke til, at man vil gøre en ekstra indsats for at komme i beskæftigelse, selv om et job ikke ligger lige uden for ens egen dør og ikke nødvendigvis lige er inden for det fag, man er uddannet til.

Dette er et af de elementer, som vi mener hører ind under det, jeg under forespørgselsdebatten tidligere på dagen kaldte mobilitetsproblemet, men jeg kan forstå, at vi skal rette blikket mod andre end Socialdemokratiet, og det synes jeg er yderst beklageligt. Det er et område, hvor vi mener det er vigtigt, at så mange som muligt slutter op her i Folketinget, men jeg håber ikke, at alt håb er ude. Der er en forhandlingsrunde her i efteråret, og den håber jeg stadig væk at Socialdemokratiet vil møde frem til.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg ved ikke, hvordan det kan komme som nogen overraskelse for hr. Helge Sander, når han begynder med at sige, at dette er Venstres politik og det drejer sig om at skære ned på de svageste, at Socialdemokratiet så helt klart siger fra over for den holdning. Det har ikke noget med perspektiv at gøre. Det eneste perspektiv, der ligger heri, er at gøre de svage endnu svagere og fattigere.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Hvis hr. Ole Vagn Christensen havde lyttet til sidste del af mit indlæg, ville han ikke have kunnet sige det, han sagde her, men jeg vil hellere vende det om og spørge mere bredt: Er det, der er sagt her, udtryk for, at Socialdemokratiet overhovedet ikke vil tale om en dagpengereform? De elementer, der her er tale om, bliver vi nødt til at komme ind på under den

[Helge Sander]

ene eller den anden form. Venstre har nu fremlagt sine synspunkter til forhandling, og det havde været helt i orden, hvis Socialdemokraterne også havde fremlagt deres synspunkter til forhandling, men når det er en afvisende hånd, er det jo lidt vanskeligt. Det er det, der skuffer mig.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Helge Sander ved udmærket, hvad der blev sagt under åbningsdebatten af hr. Svend Auken, og hr. Helge Sander ville også vide, hvad jeg havde sagt tidligere, hvis han havde hørt efter, nemlig at vi skal gå en anden vej – det var det, jeg præciserede – end den at ramme de svageste og de dårligst stillede. Vi skal gå den vej, at vi skal se på hele uddannelsesspørgsmålet, for det viser sig jo, at når det er sådan, at de lavest lønnede må klare sig for så lidt, så er det, fordi de ikke har den fornødne uddannelse til at kunne klare sig på arbejdsmarkedet, og derfor skal vi løse strukturproblemet ved at få gang i uddannelserne og beskæftigelsen, det vil sige føre erhvervspolitik og ikke foretage disse nedskæringer.

Jes Lunde (SF):

Jeg har længe ment, at regeringspartierne er ude af trit med de arbejdsløses levevilkår, og det synes jeg man får bekræftet ved at se de forslag, der foreligger her. Det typiske, når man bliver arbejdsløs, er, at man mister en tredjedel af sin indtægt – det er gennemsnittet – og derfor er det helt hen i vejret at sige, at man er nødt til at skære ned i arbejdsløshedsdagpengene for at give folk en god grund til at få sig et arbejde. Det typiske er altså, at man mister en tredjedel af sin indtægt, når man bliver arbejdsløs, og det er meget. Det er så meget, at vi oplever i massevis af tvangsauktioner i kølvandet på arbejdsløsheden, og derfor er det klart, at en gennemførelse af disse regeringsforslag, hvor man sænker dagpengeniveauet yderligere for dem, der har været ledige i et stykke tid, bare vil medføre yderligere tvangsauktioner og yderligere sociale ulykker for de mennesker, der i forvejen har det hårdt af at være ramt af arbejdsløshed.

Dér er det klart, at vi må afvise de forslag, regeringen kommer med her, og jeg tror heldigvis, det er sådan, at et flertal af Folketingets

partier vil sige nej til dette her, så jeg tror, at hr. Helge Sander vender sine øjne rundt i salen forgæves. Jeg tror, at tommelfingeren bliver vendt ned fra et flertal i løbet af den debat, vi har her i dag.

Derimod synes jeg godt, at vi kan diskutere behovet for en dagpengereform i det hele taget. Det mener jeg det er oplagt at vi skal i gang med at diskutere. Der er behov for mange forenklinger i det system, vi har. Der er brug for at reducere de mange blanketter, som arbejdsløse bliver præsenteret for i ét væk. Der er brug for en omlægning af vores uddannelsesstilbudsordning. Vi ser den gerne fremrykket, sådan at man allerede efter tre måneder får et uddannelsesstilbud. Det ved vi godt at vi ikke kan klare lige nu og her at give alle, men så kunne vi begynde med de unge og starte med tre måneder og efterhånden få det udvidet til også andre grupper.

I forlængelse af den debat, der har været tidligere på dagen her, er jeg meget enig i, at det UTB-system, vi har i dag, heller ikke er godt nok. Der er alt for mange situationer, hvor arbejdsløse bare får en uddannelse stanget ud, som om det var en hyldevare, man tog ned, og hvor man ikke bekymrer sig nok om, hvorvidt den uddannelse, man tilbyder, passer til den lediges forudsætninger og giver mulighed for et arbejde på et senere tidspunkt.

I den forbindelse synes jeg, det er positivt, at De Radikale vil gå ind i en øget indsats på VUS-området, altså voksenuddannelsen. Det er noget, vi helt klart kan støtte, for det er et område, hvor vi mener der er behov for at gøre en øget satsning. Vi mener også, der er brug for, at amterne får mulighed for at bruge flere ressourcer på den grundlæggende uddannelse, sådan at flere kan komme i gang med det, der kan blive forudsætningen for, at de måske senere kan få en faglig uddannelse. Det er ikke altid, det er nok at give de korte kurser, som man gør efter UTB-lovgivningen.

Der er også brug for at se på dagpengesystemet ved at luge ud i nogle af de misbrug, der findes. F.eks. hjemsendelsesdagpengene ved vi jo stadig væk misbruges meget, og vi vil gerne være med til at overveje flere arbejdsgiverbetalte dage.

Vi er såmænd også åbne over for at se på finansieringen – det at lægge mere over på arbejdsmarkedets parter. Vi synes, det er fornuf-

[Jes Lunde]

tigt med en øget arbejdsgiverbetaling. Vi synes også, det er fornuftigt, at de 800.000, der ikke er i en a-kasse i dag, kommer til at betale til systemet.

Det, der er afgørende for os, er selvfølgelig, at en finansieringsomlægning medfører et system, der er mere solidarisk end det, vi kender i øjeblikket. Det kan det også godt blive, hvis vi lader det hvile på nogle bruttoskatteprincipper, så det ikke bliver en kopskat, og hvis vi afviser forslagene om at lave et differentieret kontingent i brancherne, sådan at der bliver størst kontingent i de brancher, der er ramt hårdest af ledigheden. Det vil vi selvfølgelig ikke gå med til. Og det er også mit indtryk, at den tanke nu er ved at være død.

Det har været nævnt i debatten, at der skal nedsættes et udvalg, som skal komme med et udspil på dette område. Det kan vi godt støtte. Vi skal jo nok i fællesskab se lidt på kommissoriet for et sådant udvalg, men jeg er sikker på, at vi godt kan finde ud af noget fornuftigt at stille op, både når det gælder kommissorium for og sammensætning af udvalget. Med det forbehold er vi med på dette forslag.

De konkrete lovforslag, der foreligger her i dag, kan jeg altså afvise for samtliges vedkommende. Der er for alles vedkommende tale om helt urimelige forringelser over for mennesker, der har det svært nok i forvejen.

Poul Nødgaard (FP):

Fremskridtspartiets opfattelse af det foreliggende lovforslag er, at det er små hop på stedet. Det er en regulering af arbejdsformidlingen og arbejdsløshedsforsikringen, så lad os nu ikke skrue forventningerne for højt op. Jeg synes, der er god grund til at slå koldt vand i blodet. Når vi behandler dette forslag, er der bestemt ingen grund til at køre de store ideologiske kanoner i stilling. Det kommer først, når vi for alvor skal til at diskutere en dagpengereform i løbet af de kommende måneder.

I den forbindelse vil jeg med det samme sige, at vi synes, det er positivt, at statsministeren har understreget, at de besparelser, der opnås ved en omlægning af dagpengesystemet, skal reserveres til skattelettelser. Det er meget vigtigt for Fremskridtspartiet, så vel som det er vigtigt for de involverede parter, at de offentlige besparelser, der fremkommer ved omlægninger af dagpengesystemet, ledsages af skat-

telettelser. På den måde undgås det, at større private bidrag kommer til at virke som nye skatter.

Der er to aspekter ved lovforslag nr. L 30, som jeg indledningsvis vil fremhæve: et etisk aspekt og et økonomisk aspekt. Det etiske aspekt er det, at når vi i dag taler om arbejdsløshedsforsikringer, gælder talen selvfølgelig personer, der har et arbejde, og personer, der tidligere har haft et arbejde. For begge vedkommende gælder det, at de er tvunget til at bidrage til arbejdsløshedsforsikringsordninger over skatten. De er tvunget til at bidrage, fordi dagpengesystemet i hovedsagen er offentligt finansieret. Faktisk er det sådan i dag, at selv personer, der end ikke har mulighed for at modtage dagpenge, også er tvunget til at bidrage over skattebilletten.

Det etiske spørgsmål, der rejser sig i den forbindelse, er, hvorvidt det er moralsk forsvarligt at tvinge personer til at bidrage til noget, som de ikke selv kan få gavn af. Det er ikke kun velstillede, men også dårligt stillede, der over skattebilletten bidrager til dagpengesystemet uden at have mulighed for selv at modtage dagpenge. Er det moralsk forsvarligt? Vi mener det ikke.

I forlængelse af dette vil jeg med det samme slå fast, at der i det foreliggende lovforslag er en paragraf, som Fremskridtspartiet har det lidt vanskeligt med. Det gælder forholdene for de værnepligtige. Ifølge lovforslaget skal værnepligtige på lige fod med nyuddannede ned på en dagpengesats, der udgør 66 $\frac{2}{3}$ pct. af den højeste dagpengesats. Men hov, stop nu lige engang! Hvad er det nu for noget? Værnepligtige er jo unge, der mod deres vilje er fjernet fra arbejdsmarkedet. Derefter skal de udføre arbejde i militæret til en aflønning, der ligger meget langt under markedsprisen. Mens de aftjener deres værnepligt, bidrager de ligesom alle andre til dagpengesystemet over skatten. Når værnepligten er overstået, oplever de tidligere værnepligtige ofte, at det er meget vanskeligt at få et arbejde. Skal man så straffe dem, der i forvejen har lidt et afsavn for nationens interesse? Det mener vi ikke, men det vil vi gerne se lidt nærmere på.

Om det økonomiske vil jeg sige, at den bedste økonomiske løsning naturligvis er at privatisere arbejdsløshedsforsikringen fuldt ud, altså at overlade spørgsmålet til arbejdsmarke-

[Poul Nødgaard]

dets parter. Forslaget lægger imidlertid ikke op til en privatisering af arbejdsløshedsforsikringen, men derimod en del reguleringer af det eksisterende dagpengesystem. En del af disse reguleringer mener Fremskridtspartiet peger i den absolut rigtige retning.

Overordnet vil jeg sige, at såfremt skønnene holder nogenlunde stik, er det absolut positivt, at forslaget giver mulighed for, at man i 1992 kan spare omkring 1 mia. kr. og mere i de følgende år. Vi synes, det er rimeligt, at der sker en opstramning af reglerne vedrørende nyuddannedes tilknytning til arbejdsmarkedet. Bogligt uddannede bør naturligvis ikke sikres en særstilling i forhold til andre.

At dagpengesatsen for nyuddannede sættes ned til 66 pct. af dagpengenes højeste beløb, synes vi er positivt. Vi er også enige i den vurdering, at denne reduktion vil betyde en større tilskyndelse til aktivt at søge arbejde.

Vi er ligeledes enige i vurderingen af, at nedsettelse af dagpengesatserne for ledige med sammenlagt 40 ugers ledighed inden for 65 uger vil betyde et større incitament til at søge arbejde.

For at runde det hele af vil jeg sige, som jeg indledningsvis nævnte, at forslaget er nogle små hop på stedet. Vi vil under udvalgsarbejdet også medvirke positivt og fordomsfrit til en egentlig dagpengereform, når de forhandlinger går i gang. Grundelementerne – og det vil jeg gerne slå fast med syvtommersøm – i en kommende senere dagpengereform skal kunne holde i mindst 10-15 år. Det skylder Folketinget de mange, der er omfattet af dagpengesystemet. Derfor er det nødvendigt med en opklaringsfase, der i øvrigt blev indledt forleden, hvor arbejdsministeren på udmærket vis havde alle Folketingets partier samlet omkring samme bord og endda på samme tid og sted.

I de kommende måneder vil det så vise sig, om der er politisk mod til afgørende ændringer i vort dagpengesystem ud over de justeringer, som dette lovforslag er udtryk for.

Fremskridtspartiet vil deltage konstruktivt i udvalgsarbejdet, hvor vi vil søge at trække loven i retning af, at statens udgifter minimeres mest muligt. Tiden er ikke inde til ved første behandling at trække kanonerne i stilling, det er sagen for alvorlig til. Så lad os nu komme i gang med arbejdet – det ser vi frem til.

Formanden:

Må jeg gøre opmærksom på, at rødt også her i Tinget betyder stop.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Det er spændende, når en repræsentant for Fremskridtspartiet drager etiske spørgsmål ind i talen. Og eftersom lovgivning må bygge på det princip, at vi udformer nogle regler, som stiller mennesker ind under de samme forpligtelser i fællesskab, som man som enkeltmenneske ud fra en etisk holdning må være forpligtet til, så må jeg sige, at når hr. Poul Nødgaard stiller spørgsmålet, om det er etisk forsvarligt at pålægge nogle mennesker at bidrage til noget, som de ikke selv kan få fordel af, så skal der, hvis man overhovedet vil drømme om at have etiske perspektiver med i det politiske arbejde, lyde et klart og tordnende ja.

(Kort bemærkning).

Nyrup Rasmussen (S):

Som hr. Glønborg vil jeg tilføje, at politik jo også er mennesker. Det kan godt være, det en gang imellem kan være fristende at sige lynhurtigt: Det lovforslag tager vi, men har hr. Poul Nødgaard tænkt ordentligt igennem, hvad konsekvenserne er af at sige: Det tager vi? Tror hr. Poul Nødgaard virkelig, at en sænkning med 20 pct. af dagpengesatserne for de langtidsledige, der søreme har knoklet for at få job . . .

Formanden:

Udtrykket søreme accepterer vi ikke.

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg tager det så tilbage igen, hr. formand – altså at en sænkning af levevilkårene for de langtidsledige – der sandelig har knoklet for at få job – som vil omfatte 170.000 personer, skaber stærkere motivation for at søge job? Det at tage 21.000 kr. om året fra en langtidsledig skaber det stærkere motivation for at søge job? Og kan vi i øvrigt overhovedet være bekendt at behandle de ledige på den måde? Er det en stærkere motivation for et ægtepar, der begge er ledige, og som kommer ud for et samlet indkomsttab på op i nærheden af 45.000 kr.?

[Nyrup Rasmussen]

Skulle vi ikke koncentrere os om at skabe nogle flere job og skabe nogle flere uddannelsesmuligheder, så man ad den vej kommer i arbejde? Jeg har aldrig oplevet en eneste international eller national dokumentation for, at der skulle være den sammenhæng, hr. Poul Nødgaard her går ind på, og derfor håber jeg, at kontante oplysninger vil bringe Fremskridtspartiets ordfører på dette felt på lidt andre tanker.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg skal svare meget kort. Jeg synes, vi skal tage hele den diskussion, når udvalgsarbejdet begynder. Men én ting står fast, vil jeg gerne sige til hr. Nyrup Rasmussen, og det er, at vi ikke kan blive ved med at køre dagpengesystemet på de nuværende vilkår. Jeg tror, at selv Socialdemokratiet kan indse, at overførselsindkomsternes størrelse i Danmark, og herunder specielt det bidrag, som staten giver til a-kassesystemet, simpelt hen skal bringes ned, og så kan det ikke hjælpe, hvis vi altid siger: Det kan ikke lade sig gøre at spare dér og heller ikke dér og heller ikke dér. Så vil udgifterne blive ved med at være de samme, og derfor er vi nødt til at tage fat stykke for stykke. Nu er der fremsat et lovforslag, og jeg synes, vi roligt og fordomsfrit skal møde hinanden under udvalgsarbejdet og prøve at få enderne til at nå sammen. Det er mit bud på den sag.

Bente Juncker (CD):

Centrum-Demokraterne må afvise regeringens forslag helt generelt. Vi ønsker ikke at medvirke til reduktion af dagpengeniveauet for de langvarigt ledige. Det vil være denne gruppe, der sidst bliver hentet ud til et job, og de har allerede måttet nedsætte deres levestandard på et varigt lavere niveau. Skulle man endelig være logisk, måtte en mild beskæring af de mange, der kun har en kortvarig ledighed, være mere nærliggende. Men det er ikke et forslag fra CD – det vil jeg gerne understrege.

Stramningen af kravet om 26 uger op til 52 uger vil skabe to nye muligheder for den ledige: enten bistandshjælp, som for samfundet ikke giver den store besparelse og for den enkelte vil føles som et gok nedad, eller det vil vise sig, at man i kraft af ægtefællens indtægt slet ikke kan få bistandshjælp – altså fra dagpenge

til ingenting. Det giver unægtelig en besparelse, men kan omtrent halvere en families indtægt med ét slag. Det vil CD ikke medvirke til.

Ej heller forslagene om dimittendsatsen, ferie dagpenge eller de supplerende dagpenge finder vi rimelige, og vi må derfor opfordre arbejdsministeren til at få dækket sit budgethul på anden vis, eventuelt ved at se på bidragene. Det er ganske vist også uheldigt, men vil forud for drøftelserne om en arbejdsmarkedspolitisk reform virke mindre dramatisk og have en midlertidig karakter.

Lone Dybkjær (RV):

Det Radikale Venstre er tilhænger af en langsigtet finansieringsreform, og jeg skal i denne sammenhæng henvise til, hvad fru Marianne Jelved sagde under åbningsdebatten om de radikale principper for en sådan reform.

Jeg skal yderligere kvittere for statsministerens tilsagn i dag om at arbejde med netop den langsigtede finansieringsreform. Det er klart, at vi naturligvis også gerne vil se den i lyset af de almindelige arbejdsmarkedspolitiske diskussioner og behovet for ændring af strukturen på arbejdsmarkedet.

Vi siger derfor nej til de kortsigtede besparelser, som er indeholdt i regeringsforslaget, men jeg vil da også sige, at vi er villige til at drøfte nogle af disse besparelser, dersom det ikke lykkes os at få en fast køreplan med et flertal bag en langsigtet finansieringsreform inden finanslovens vedtagelse.

Glønborg (KRF):

Som jeg ganske kort var inde på under behandlingen af det foregående lovforslag, står alle vi, som vil være økonomisk ansvarlige, med et problem, fordi den andel af bruttonationalproduktet, der bruges til overførselsindkomster, er stadig stigende. Derfor er jeg naturligvis helt enig med den socialdemokratiske ordfører, hr. Ole Vagn Christensen, i, at vi ikke må ramme de svageste, når vi skal til at pille ved overførselsindkomsterne.

Men jeg synes, man kommer let om ved problemet ved bare at sige, at så er der ingen, der skal røres ved. Man må prøve at finde ud af, hvor der er nogle muligheder uden at slå for hårdt. Dér synes jeg vi må gøre os klart, at vi har to forskellige systemer: Vi har bistandssystemet, og vi har a-kasse-systemet. A-kasse-sy-

[Glønborg]

stemet er beregnet til mennesker, som har haft en indkomst af en vis størrelse og derfor har bundet sig til nogle udgifter og har sat sig under nogle forhold, som gør det meget vanskeligt for dem, hvis de pludselig går alvorligt ned, og derfor skal vi være meget forsigtige, når vi rører ved de regler.

Men på den anden side må vi gøre os klart, at vi ikke kan bruge penge to gange, og hvis vi vil gøre bistandssystemet så godt, at ingen kommer til at lide nød ved at være henvist til bistandssystemet – og det går jeg ud fra er en hensigt, vi kan have på tværs af alle partierne – så må vi gøre os klart, at vi må se på reglerne inden for a-kasse-systemet, og den mest ansvarsbevidste og mest menneskevenlige måde at tage fat på, når vi skal ind på en eller anden måde, synes jeg må være at skærpe adgangen til a-kasse-systemet. Så kan man sige, at det er godt, men det bliver så lidt sværere at komme ind i det.

Når det nævnes, at man vil afskaffe de særlige optagelsesregler for bogligt nyuddannede, må jeg på Kristeligt Folkepartis vegne sige, at vi kan altså ikke stejle over, at man vil gøre det. Og jeg synes, at mennesker, som betalt af samfundet har fået en god uddannelse og har kunnet opnå støtte under uddannelsen, må stå vel rustet, og derfor synes jeg ikke, man kan betegne dem som de svageste. Jeg synes, at det er rimeligt at sige, at de skal stilles lige med mennesker, som ikke har fået sådan en stor uddannelse, og af hvem man kræver, at de skal have haft en tilknytning til arbejdsmarkedet, inden de bliver berettiget til at hænge i a-kasse-systemet. Så det punkt, kan jeg sige, vil vi gerne give tilslutning til fra Kristeligt Folkepartis side.

Vi vil også gerne være med til at se på reglerne for de værnepligtige ud fra den betragtning, at det er ikke så slemt at aftjene sin værnepligt rent økonomisk, som det var i gamle dage. Skærpelsen af arbejdskravet fra 26 uger til 52 uger ville vi kunne forsvare ud fra den samme argumentation, som jeg lige har anvendt.

Men naturligvis bliver vi betænkelige ved nedsættelsen af dagpengesatsen efter sammenlagt 40 ugers ledighed inden for 65 uger. Her begynder vi at blive betænkelige; rammer vi her nogle forkerte, vil vi ikke uden videre give vores tilslutning.

Og ligeså er vi betænkelige ved at skære i de deltidssikredes muligheder. De deltidssikre-

sikrede er en gruppe mennesker, som i forvejen har afstået fra at belaste arbejdsmarkedet fuldt ud, og derfor vil vi gerne være lidt venlige over for dem.

Forslaget med feriedagpengene skal man ingen problemer få med fra vores side.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg forstod ikke rigtig hr. Glønborgs bemærkninger om dem, der er gået i gang med en uddannelse, det være sig en boglig uddannelse eller en erhvervsuddannelse, at de ikke kunne betegnes som en svag gruppe. Set ud fra deres økonomiske situation har de jo netop gjort det, at de er gået i gang med den uddannelse i troen på, at de kunne få et job, og at der også var en sikring, hvis der ikke var noget job. Hvorfor skal man så lige pludselig fjerne denne sikring og dermed skabe endnu større utryghed hos denne gruppe, som måske endda også er den gruppe, som er i gang med at stifte familie, og så er der i hvert fald brug for, at der er en vis sikkerhed omkring økonomien?

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg håber, at hr. Ole Vagn Christensen har gjort sig klart, at stramningen her alene drejer sig om dem, der har fået en boglig uddannelse. De, der har fået en uddannelse, og som er klart tilknyttet arbejdsmarkedet, bliver jo ikke ramt af det, der er foreslået her. Og eftersom man må sige, at folk, der fået sådan en god og grundig og lang boglig uddannelse, er bedre stillet end folk, der ingen uddannelse har fået, så må det være naturligt, at det er her, man først tager fat, hvis man overhovedet vil tage fat nogen steder.

Ellers må vi sige: Skal Socialdemokratiets bemærkninger ved hr. Svend Auken forleden om, at finansloven skulle være noget, der hang økonomisk sammen, bare være kønne, tomme ord, eller vil man virkelig være med til at finde nogle besparelser nogle steder? Eller skal vi gøre det, som man gjorde i gamle dage i dette land, nemlig uansvarligt sige: Når vi ikke kan finde penge nok til at gøre godt med for alle til alle de gode formål, som vi har, så går vi ud og låner dem i udlandet og bliver derved en belastning for de allerdårligst stillede i denne

[Glønborg]

verden? De findes nemlig ikke i Danmark, men andre steder.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes, at hr. Glønborg er inde på noget meget principielt her til sidst, nemlig spørgsmålet om finansloven.

Jeg vil gerne understrege, at min opfattelse – og hermed Socialdemokratiets – ikke er, at vi ikke skal arbejde på at få den nødvendige balance på finansloven. Men vi mener helt klart, at det på disse områder alene er de svageste, man rammer. Sådant som jeg læser lovforslaget, skal de på bistandshjælp, og det er meget svært at se, hvad logikken skulle være i det.

Det kan selvfølgelig være, at man siger: Jamen så er det kommunerne, der må klare de her udgifter. Men efter de foreliggende aftaler er der altså også et system, hvorefter man har ret til at få denne økonomi fra statens side. Så der er ikke de store besparelser i dette, hr. Glønborg, men der er et signal til og en holdning over for de uddannelsessøgende, som er gået i gang med deres uddannelse, der går ud på, at i stedet for at blive respekteret, som man er blevet det hidtil, må man affinde sig med, at man skal på bistandshjælp, hvis ikke der er noget arbejde.

Kirsten Madsen (FP):

Det var jo herligt at høre hr. Ole Vagn Christensens sidste bemærkning om at knytte finansloven til lovforslag nr. L 30, for det giver mig mulighed for at sige, at jeg synes, at lovforslag nr. L 30 er en lappeløsning. Hvis det skulle være noget, der virkelig battede noget, så man kunne få nogle i arbejde som følge af, at man sparede penge, så synes jeg, det ville være mere relevant at trække hele dagpengesystemet ud af finansloven. Det ville umiddelbart give en besparelse på 28 mia. kr. Man kunne også tage sundhedsområdet på 40 mia. kr. ud, så havde man 68 mia. kr. Begge områder kunne dækkes af privat forsikring som den gamle sygesikring og i dette tilfælde, lovforslag nr. L 30's område, af en privat forsikring eventuelt suppleret med fagforeningernes bidrag fra deres kolossale milliardformuer. Det er en reduktion på finansloven på godt og vel 25 pct., og det kan give en virkelig opstramning, så man kunne hæve den skattefri bundgrænse, give en

reallønsfremgang, få konkurrencedygtighed på arbejdsmarkedet og få folk i arbejde.

Det er heller ikke nogen god idé, når man siger, at man vil reducere med 20 pct. i forbindelse med feriedagpene. Det vil overhovedet ikke give nogen reduktion; det vil kun resultere i, at de arbejdsløse bliver i Danmark. Der bliver ikke en krone sparet dér.

Så hvis man vil noget med dagpengereformen, så trækker man det hele ud og privatiserer det, og så skal jeg love for, at der vil blive penge nok til at få gang i hjulene, så vi kommer af med arbejdsløsheden på de reelt 100.000, det handler om. Vi har hørt mange gange i dag, at der var 306.000 arbejdsløse, men reelt kun 100.000, og jeg lover, hr. arbejdsminister, at laver man den ændring, så kommer de også i arbejde.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg har udtalt til en avis, at jeg forudså, at vi, hvad angår det forslag om efterløn, som vi just har behandlet, rimelig hurtigt ville kunne finde frem til et resultat, men også, at det nok ville ligge noget tungere på dagpengeområdet, og det er der ikke noget mærkeligt i.

Vi ved udmærket godt, at dagpengestof er ømt stof for mange medlemmer af Folketinget. Det er det vel i øvrigt ikke mindst for Socialdemokratiet, som vel har set det som en del af deres livsopgave i dansk politik at få skabt et forsikringssystem for personer, der bliver ramt af arbejdsløshed. Derfor har jeg stor forståelse for, at man i Socialdemokratiet altid har svært ved at acceptere ændringer i dagpengesystemet. Ikke desto mindre er det min opfattelse, at der er et påtrængende behov for ændringer i dagpengesystemet. Det er der på finansierings-siden, og det er der også på ydelsessiden.

Så kan man selvfølgelig sige, at det bare er noget, regeringen går og fantaserer om, men det er det ikke. Der er adskillige eksperter på området, som har fortalt om problemerne ved det danske dagpengesystem, som er ude af ttrit med det samfund, som vi har i dag.

Hovedstrukturen i dagpengesystemet, som vi kender det netop nu, kom vel egentlig til verden i KVR-regeringens tid fra 1968 til 1971, altså i en periode, hvor der næsten ingen arbejdsløshed var i Danmark. I dag er det desværre anderledes, og vores erfaring er, at dagpengesystemet, som det er skruet sammen i

[Arbejdsministeren]

øjeblikket, ikke passer til 1991 med de problemer, vi her står over for.

OECD har givet os nogle råd om dagpengesystemet, de økonomiske vismænd har givet os råd om dagpengesystemet, det gjorde de bl.a. i en stor rapport i 1988, og en række uafhængige økonomer har givet os råd om dagpengesystemet. Hvis man skal opsummere essensen i de råd, der er givet, går de stort set på tre betæneligheder ved det danske dagpengesystem: for det første den lette adgang til at blive berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, for det andet at man kan gå i mange, mange år og være dagpengeberettiget, og for det tredje at der i øvrigt for betydelige lønmodtagergrupper i det danske samfund er en beskedne forskel mellem lønnen og den understøttelse, man kan få.

Det er altså ikke noget, jeg står og finder på, det er synspunkter, der klart er udtrykt af en række eksperter på området og altså også af så betydelige organisationer som OECD og vore egne økonomiske vismænd.

Derfor, når jeg står over for opgaven at skulle finde besparelser på dagpengeområdet, forsøger jeg naturligvis at lytte til de råd, vi har fået, og det vil sige, at jeg forsøger at anlægge en arbejdsmarkedspolitisk synsvinkel på de forslag, som jeg kommer frem med.

Jeg vil gerne nævne tre af emnerne i forslaget, som direkte udspringer af de råd, der er givet. For det første forslaget om, at de bogligt uddannede ligesom alle andre grupper i det danske samfund skal opfylde et arbejdskrav, for at de kan blive berettigede til arbejdsløshedsdagpenge. Hvorfor skal de egentlig have en særstilling? Vi har en række forhandlinger i øjeblikket, som går ud på at udvide antallet af uddannelsespladser. Det er godt, det er rigtigt, og det er der behov for, men jeg tror ganske afgjort, vi bør se det i sammenhæng med, hvordan systemet dagpengemæssigt er skruet sammen, når de er færdige med deres uddannelse. Det er i øjeblikket for let at gøre sig færdig med en boglig uddannelse og umiddelbart derefter komme på arbejdsløshedsdagpenge.

Det var problemet med den lette adgang til systemet. Sådan er det også med det andet hovedelement i forslaget, som jeg vil nævne, nemlig ændringen af arbejdskravet. 26 ugers arbejde inden for 3 år er et meget beskedent krav for at blive dagpengeberettiget, og det er dér, vi foreslår at gøre adgangen lidt sværere, så vi kommer fra 26 uger op til 52 uger.

Endelig er der det tredje forslag og det, som har voldt de største vanskeligheder under diskussionen her i dag, forslaget om at nedsætte dagpengesatsen efter nogle ugers ledighed, efter 40 uger eller ca. 9 måneder. Jamen det har jo ganske klart sammenhæng med, at vi i Danmark kan køre i så mange år i dagpengesystemet, og at der for betydelige lønmodtagergrupper kun er den beskedne forskel mellem dagpenge og så den løn, man hidtil har fået. Så der er god sammenhæng i tingene.

Jeg lagde i øvrigt mærke til, at hr. Ole Vagn Christensen hævdede, at forslaget ville ramme 170.000 mennesker. Jeg har også set dette tal i dagspressen i dag, og vi har i Arbejdsministeriet udfoldet meget store anstrengelser for, om vi kunne opstille et regnestykke, der gav facit 170.000. Det er ikke lykkedes indtil dette øjeblik, medmindre vi går ud fra, at man i Socialdemokratiet har misforstået det sådan, at man i regnestykket også skal tælle de ikkeforsikrede med. Der er jo ganske mange ikkeforsikrede, der er arbejdsløse, men de vil ikke blive ramt af dette forslag, netop fordi de ikke er forsikrede. Det er den eneste forklaring, jeg kan finde frem til, som kan begrunde et tal på 170.000.

Lad mig så i øvrigt vende mig til de enkelte ordførere. Hr. Ole Vagn Christensen var ganske negativ, og jeg forstår godt, at det er svært for Socialdemokratiet. Jeg vil dog bestemt opfordre også Socialdemokratiet til at gå ind i konstruktive drøftelser om et andet dagpengesystem, om besparelsesforslag, for det er der altså et skrigende behov for.

Hr. Jes Lunde var ikke glad for spareforslagene, men til gengæld meget positiv over for at kigge på en egentlig dagpengereform, og med den invitation, der kom fra statsministeren i dag, vil der jo blive rig lejlighed til at diskutere en dagpengereform, herunder også finansieringen af dagpengesystemet. Jeg ser frem til, at vi får nogle konstruktive drøftelser også med SF om dette spørgsmål.

Hr. Poul Nødgaard har jeg kun én bemærkning til, det var i relation til spørgsmålet om de værnepligtige. Jeg mener nu, hr. Poul Nødgaard havde misforstået i hvert fald en del af indholdet i forslaget, og det vil jeg meget gerne have lejlighed til at gøre nærmere rede for. Det er ikke sådan, at vi laver en ordning for de værnepligtige, som er fuldstændig urimelig, på ingen måde.

[Arbejdsministeren]

Fru Bente Juncker kom med nogle ret skarpe udtalelser, som jeg naturligvis har lagt mærke til, og havde indvendinger mod en række af forslagene, bl.a. anlagde hun det synspunkt, som også CD's talsmand anlagde under åbningsdebatten, nemlig at det var forkert at sænke satsen, når man havde været i systemet i nogle måneder; det var måske mere rigtigt at se på, om man skulle køre på en lavere sats i starten af perioden. Jeg skal indrømme, at man kan argumentere for begge synspunkter, men nok ud fra lidt forskellige synsvinkler.

Det er helt givet, at på baggrund af de tilbagemeldinger, der er kommet her i dag, er jeg nødt til at udvise fleksibilitet i de kommende forhandlinger. Og jeg er naturligvis parat til nærmere at beskrive forskellige forslag, som man ønsker fra partierne, med henblik på at opnå et sparemål.

Fru Bente Juncker nævnte eksempelvis, at vi skulle se på bidragene. Det må være medlemsbidragene, fru Bente Juncker dér har fået øje på. Ja, det kan vi selvfølgelig godt tage en diskussion om. Jeg mener nu fortsat, at spareforslagene er langt at foretrække. Men der skal absolut ikke lukkes nogen døre for forhandlingsmuligheder, heller ikke over for CD.

Fru Lone Dybkjær lagde meget stor vægt på den langsigtede dagpengereform. Jeg er enig i, at der er et meget stort behov herfor, og det bliver der altså også lejlighed til at diskutere i de kommende uger. Som fru Lone Dybkjær beskrev situationen, skal vi absolut arbejde videre med spareforslagene, idet fru Lone Dybkjær sagde, at selv om der ikke er et tilstrækkelig massivt ønske i Folketinget om seriøst at diskutere en dagpengereform, er der jo stadig væk anledning til at kigge på spareforslagene. Og derfor arbejder vi fortrøstningsfuldt videre.

Dette her bliver svært, det er jeg overhovedet ikke i tvivl om. Men vi sidder her vel også for at skulle løse sværere opgaver. Vi vil være fleksible fra regeringens side i forhandlingerne, vi vil være fleksible med hensyn til at overveje andre spareforslag, som måtte komme på bordet, og vi vil lægge meget stor vægt på, at vi under alle omstændigheder ender på en massiv aftale, som kan munde ud i en egentlig dagpengereform, for det er selvfølgelig det allermost centrale af det hele. Det er der partier i Folketinget der lægger stor vægt på, det lægger vi overordentlig stor vægt på fra regeringens

side. Og med de synspunkter, der har været gjort gældende i løbet af dagen og den første del af aftenen her, synes der jo at være stor interesse blandt partierne i Folketinget for at diskutere den egentlige dagpengereform. Så det glæder jeg mig til.

Vi fortsætter arbejdet. Vi bliver uførtrodet ved. Vi skal have sparet nogle penge, vi skal forhåbentlig finde frem til enighed om principperne i en dagpengereform, så der bliver nok at tage fat på for medlemmerne af Arbejdsmarkedsudvalget i de kommende uger. Og det vil sige, at der også vil ligge et betydeligt pres på Arbejdsministeriet med hensyn til at komme med et bidrag, der kan indgå i Arbejdsmarkedsudvalgets behandling af de mange forslag. Men jeg kan forsikre for, at vi også vil lægge stor energi for dagen for at yde den service over for udvalget, som man naturligvis har krav på.

Ole Vagn Christensen (S):

Vi tager det som noget positivt, at et flertal har afvist dette forslag, således at vi helt klart kan konstatere, at nu er bordet rent, og at de forhandlinger, der skal i gang, kan komme til at dreje sig om det egentlige, nemlig hvordan ruster vi os? Hvordan forøger vi indsatsen? Og hvordan bruger vi de midler, som findes, på en langt, langt mere konstruktiv måde, således at vi ikke skal være i den situation, som fru Mimi Jakobsen tidligere har beskrevet, at folk faktisk går og venter på, at de falder ned?

Ministeren var inde på, hvordan vi har foretaget vores konsekvensberegninger. Vi har regnet på de tal, som vi har fået forelagt, og ud fra de 2,6 mia. kr., som ministeren har sat op som værende den nedskæring, der her er tale om, når vi frem til et tal på 124.000. Men tager vi så den forøgelse, der er sket i ledigheden, og indregner det og samtidig konstaterer, at der ikke er nogen egentlig begrundelse for, at tallet skulle blive mindre, men tværtimod langt, langt højere, når vi frem til de 170.000. Og hvis vi skulle se, hvordan det så ud i dag, hvis dette lovforslag var blevet gennemført, ville det løbende være ca. 140.000, vi talte om.

Det er altså beregningerne bag vore tal, men vi kan selvfølgelig se nærmere på dem, hvis det skulle være interessant. Men det interessante i denne forbindelse er, at flertallet har konstateret, at dette ikke er måden, hvorpå man lukker op for perspektivrige forhandlinger.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Så vidt jeg kunne høre på hr. Ole Vagn Christensen, blev tallet på de 170.000 nu væk. Vi har selvfølgelig regnet ganske meget på det her, og det første tal, som hr. Ole Vagn Christensen nævnte, var 124.000. Lad os nu være lidt store i slaget og sige 125.000. Det beror på en opgørelse af antallet af ledige fra 2. kvartal 1990 til 1. kvartal 1991. Det er rigtigt, at ledigheden er steget siden det tidspunkt, og derfor er tallet 125.000 givetvis for lavt. Det er vores skøn, at vi formentlig skal regne med 135.000, men herfra er der jo også langt til de 170.000.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Aktivering af 21-24-årige kontanthjælpsmodtagere).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 2/10 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Pernille Forchhammer (S):**

Dette forslag er en genfremsættelse af den del af lovforslag nr. L 15, som i sidste samling måtte udgå efter forhandlinger mellem regeringen, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet. Socialdemokratiet mente allerede i januar – dengang vi første gang debatterede forslaget om at give unge bistandsmodtagere mellem 21 og 24 år tilbud om beskæftigelse 30 ti-

mer ugentligt i 5 måneder efter maksimalt 12 måneders ledighed – at det var et lidt magert forslag, og det var baggrunden for, at vi i foråret ønskede forslaget ud af de samlede forhandlinger. Jeg skal ikke gå i dybden med vores kritik, men blot henvise til det, jeg sagde under behandlingen af lovforslag nr. L 15 i foråret.

Til gengæld er vi i Socialdemokratiet glade for, at det blev en del af 17. maj-aftalen, at vi her i efteråret skulle se på en eller anden form for beskæftigelsesindsats i forhold til de unge i denne gruppe. Regeringen har valgt at genfremsætte deres forslag. Vi kan ikke støtte lovforslaget, som det ligger, ligesom vi ikke kunne støtte det i foråret. Men vi vælger at betragte forslaget som et forhandlingsoplæg i forlængelse af forhandlingerne i foråret, og vi håber, at det vil lykkes os at finde frem til en fornuftig løsning for såvel de unge som for resten af samfundet.

Pia Christmas-Møller (KF):

Som den socialdemokratiske ordfører var inde på, blev det i forbindelse med 17. maj-forliget aftalt, at spørgsmålet om aktivering af de 21-24-årige skulle tages op her til efteråret. Det lovforslag, vi nu har foran os fra socialministeren, skal ses som regeringens udspil til det kommende forhandlingsforløb.

Vi mener i den konservative folketingsgruppe, at det er afgørende at få udvidet aktiveringsindsatsen til også at omfatte denne gruppe af unge. Allerede nu hører vi jo mange positive resultater i forbindelse med ungdomsydelsesordningen ude fra kommunerne. Det må og skal forpligte os til at følge succesen op.

Helge Sander (V):

Som det allerede er nævnt, er det en aftale, at man skal se nærmere på dette område her i efteråret, og vi kan fra Venstres side kun tilslutte os lovforslaget og er selvfølgelig altid tilfredse, når der bliver lagt vægt på aktivering i stedet for udbetaling af passive ydelser. Så vi ser frem til de forestående forhandlinger og håber på et godt resultat.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Som det allerede er nævnt, er dette en videreførelse af et forslag, som Folketingets partier udmærket kender. Vi har jo på knap halvandet